

The results of the educational activities of the cluster are reflected in the performance indicators of the cluster as an integrated scientific and educational block in terms of subject and meta-subject indicators. Clustering of several basic academic disciplines under the conditions of the targeted intersection of their content lines allows enriching and systematizing subject knowledge in many ways, carrying out educational and research projects in the cluster disciplines, implementing a student-centered approach to learning, developing the independence and creative potential of students, and optimally shaping and develop the required competencies.

Information sources:

1. Politi V. The Interdisciplinarity Revolution. *Theoria. An International Journal for Theory, History and Foundations of Science*. 2019. Vol. 34 (2). P. 237-252.

2. Spelt, E.J.H., Biemans, H.J.A., Tobi, H. et al. Teaching and Learning in Interdisciplinary Higher Education: A Systematic Review // *Educational Psychology Review*. 2009. Vol. 21. P. 365-378.

УДК 657.2.016

О.Н. Коркушко, канд. екон. наук, доц. (НРЗВО «КПДІ», Кам'янець-Подільський)

О.В. Свирида, викл. (ВСП КПФК НРЗВО «КПДІ», Кам'янець-Подільський)

ДОСВІД ПОЛЬЩІ У ВЕДЕННІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Досить часто у багатьох членів суспільства назріває думка про те, що якби було добре працювати на самого себе, тобто зайнятись певним видом підприємницької діяльності. Одні - наважуються, та розпочинають власний бізнес, інші – продовжують працювати на державних посадах, найманими працівниками різних суб'єктів господарювання. Зрозуміло, що одного бажання для відкриття власної справи не достатньо. Існує ряд передумов, які необхідно реалізувати для того, щоб зайнятись власним бізнесом. Однак, одна справа, якщо цей бізнес у своїй країні, а інша – якщо за межами своєї держави. Набагато складніше щось розпочати не в своїй країні.

Багато українців, які розпочали власний бізнес у Польщі, чи то до війни в Україні, чи то після, стикнулись з мовним питанням, з певними соціальними та культурними особливостями сусідньої держави тощо. Однак найвагомішою проблемою, з якою стикнулись українці, які мали на меті відкриття власної справи у Польщі – це законодавство, й особливо що стосується бухгалтерського обліку, податків та фінансової звітності. Імплементція положень європейського законодавства потребує

ретельного аналізу та вивчення досвіду європейських держав, що реалізують програму гармонізації вимог у сфері бухгалтерського обліку [1, с.7]. Володіння нормативно-правовою базою, звісно, сприяє своєчасній сплаті податків, поданню фінансової звітності та ефективному веденню бухгалтерського обліку вцілому. Тому, багато хто з іноземців одразу стають у черги до бібліотек, реєструються на різноманітні освітні інтернет-ресурси, для того, щоб у короткі терміни вивчити нормативну базу з бухгалтерського обліку країни-сусідки. Однак певна частина українців, які зайнялись власною справою у Польщі, одразу прийняли рішення для себе, що процес ведення бухгалтерського обліку та формування фінансової звітності краще всього на договірних умовах доручити підприємствам, які надають такі послуги (аутсорсингові компанії).

Щодо реформування бухгалтерського обліку у Польщі, то варто зазначити, що 29 вересня 1994 року, було ухвалено Закон «Про бухгалтерський облік» [2], який вніс певні кардинальні зміни в систему обліку активів та пасивів. Реформи торкнулися методів оцінки активів та їх ліквідності з урахуванням реалій ринкової економіки. Однак, система подвійного запису й надалі залишилась для реєстрації фактів господарських операцій.

Керуючись законодавством Польщі, у формі спеціалізованих книг (гросбухів), реалізується принцип послідовного та безперервного внесення записів до реєстрів рахунків бухгалтерського обліку. На підставі цих гросбухів складається щорічний фінансовий звіт (sprawozdania finansowego). В свою чергу, звітність складається з балансу за 12 місяців (bilans), який подається до 15 липня наступного року; інформації про прибутки та збитки; додатків та пояснень. Усі ці документи надсилаються до Національного судового реєстру (KRS). З розвитком інформаційних технологій, польська влада дещо спростила процедуру подання цих документів, а тому, з 2019 року подача цих документів відбувається лише в електронному вигляді, що набагато економить час бухгалтерів.

Крім того, звіт може надсилатись через Центральний реєстр – Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Це лише у тому випадку, якщо підприємство не підлягає реєстрації в реєстрі. Зробити це потрібно до 30 квітня року, наступного за звітним. Однак, потрібно пам'ятати, що фінансова звітність, яка не затверджена засновниками, податковими органами не приймається [3].

До основних та найпоширеніших податків для фізичних осіб та організацій у Польщі належать: податок на прибуток; прибутковий податок з фізичних осіб; податок на додану вартість; акцизні збори. Також, під оподаткування потрапляють об'єкти нерухомості та

транспортні засоби, що знаходяться в особистому чи комерційному володінні. Платники податків у Польщі, що мають невеликі обсяги господарської діяльності, можуть набувати статусу малого платника податків і мають можливість скористатися зі спрощень в оподаткуванні підприємств ПДВ (VAT), обираючи так званий метод касових розрахунків [5, с.196].

Впродовж останніх років спостерігається удосконалення податкової звітності у Польщі. В першу чергу це стосується відмови від великої кількості щомісячних звітів на користь сплати регулярних авансових платежів з подальшим коригуванням зобов'язань у річній звітності. Як уже зазначалось, розвиток інформаційних технологій вніс ряд позитивних коректив і у податкову звітність. Так, Мінфін Польщі за короткий проміжок часу розробив та успішно впровадив у практичну діяльність систему електронної звітності із застосуванням посиленого електронного цифрового підпису, а з 2019 року частина звітів приймається лише через онлайн-сервіси KRS або на платній основі через комерційні організації. Це суттєво прискорило процедуру подачі податкової звітності у Польщі та сприяє оперативній співпраці податкових органів та платників податків.

Поширеною практикою у Польщі є ведення бухгалтерського обліку сторонньою організацією (аутсорсинг). У разі, якщо власник підприємства приймає рішення про те, що йому не потрібний штатний бухгалтер, то він на договірних умовах користується послугами аутсорсингової компанії.

Перевагами аутсорсингу бухгалтерських послуг у Польщі є:

- гарантія якості та суворості конфіденційності;
- високий рівень послуг;
- оперативність роботи;
- скорочення витрат;
- безперервність роботи.

Всі ці переваги мають свою вартість, що виражається у щомісячній платі, яка обумовлена у договорі.

В цілому, варто зазначити, що законодавче регулювання бухгалтерського обліку в Польщі здійснюється за аналогією з іншими розвинутими країнами та гармонізовано із Міжнародними стандартами фінансової звітності [4] та вимогами ЄС.

Інформаційні джерела:

1. Гасанов С.С., Котляревський Я.В., Кучерява М.В. Порівнянність фінансової звітності: європейський вимір та вітчизняні реалії. Фінансово-економічна інтеграція України в ЄС: наукові праці НДФІ. Київ. 2016. 1 (74). С.5-15.
2. Act of 29 September 1994 Accounting, Journal of Laws 1994. No 121. Item 591.

3. PKGT Audyt (July 2014). ACCOUNTING REGULATIONS IN POLAND 2014. Sp.zo.o. Sp.k. Wybrzeże Kościuszkowskie 43/4 00-347 Warszawa. URL: <http://www.pkgt.pl/pliki/Accounting%20Regulations%20in%20Poland.pdf>.

4. Міжнародні стандарти фінансової звітності / Міністерство фінансів України. URL: https://mof.gov.ua/uk/translation_of_international_financial_reporting_standards_2022_updated-576.

5. Шляхетко В.В. Порівняльний аналіз особливостей ведення обліку суб'єктів малого підприємництва України та окремих країн ЄС. Наукові записки / Scientific papers. Київ. 2016 / 1 (52). С.194-200.

УДК 311.211

Т. М. Кравченко, канд. наук держ. упр., доц. (*Університет Вікторії, Канада*)

В.В. Ярова, канд. екон. наук, доц. (*ДБТУ, Харків, Україна*)

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ КОМПЛЕКСНОЇ ОЦІНКИ СОЦІАЛЬНОЇ СКЛАДОВОЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Сталий розвиток передбачає гармонійне поєднання економічного прогресу, виробництва, споживання і збереження довкілля. До соціальних критеріїв такої концепції збалансованого розвитку можна віднести рівень життя населення, його здоров'я,

Світове співтовариство визнало, що збалансований розвиток повинен стати пріоритетним питанням порядку денного міжнародного співробітництва. Сталий розвиток - це проблема зміни суспільних відносин і формування такого суспільства, яке не руйнуватиме середовище свого існування.

В Україні розроблена і впроваджується Стратегія сталого розвитку на період до 2030 р. [1], згідно якої однією з операційних цілей є подолання бідності. Стратегією передбачено до 2025 року ліквідувати крайню бідність (в Україні визначається як добове споживання на суму менш ніж 5,05 доларів США за паритетом купівельної спроможності); до 2030 року скоротити вдвічі (до 36 %) частку домогосподарств, які за оцінкою матеріального добробуту належать до бідних за критеріями ООН; до 2030 року забезпечити поступове наближення мінімального рівня заробітної плати та мінімальної пенсії не нижче фактичного прожиткового мінімуму [1].

Соціальний характер сталого розвитку пов'язаний із спільним розглядом усіх екологічних проблем з питаннями подолання бідності, нерівності, несправедливості.